

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรในยุคดิจิทัล
Developing Agribusiness Entrepreneurship in the Digital Age

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาวัต เจียมจินฉัตร

อาจารย์จิราพร ว่องไววิริยะ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนรัตนโกสินทร์สมโภช 200 ปี

ประจำปี 2563

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง การพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรในยุคดิจิทัล
ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาวัต เจียมจิณฉัตร
อาจารย์จิราพร ว่องไววิริยะ
ปีที่แล้วเสร็จ 2565

บทคัดย่อ

การพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรในยุคดิจิทัลให้สามารถเติบโตอย่างยั่งยืน การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรในยุคดิจิทัล 2) วิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนในการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรในยุคดิจิทัล 3) กำหนดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรยุคดิจิทัล และ 4) จัดทำกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรในยุคดิจิทัล

การเก็บข้อมูลเริ่มจากการศึกษาเบื้องต้นโดยการสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ตามด้วยการสำรวจความต้องการของผู้เรียนซึ่งเป็นนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 257 คน การสนทนากลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรจำนวน 7 คน และรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้วยวิธีเดลฟาย จำนวน 4 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน การวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์กรอบงาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ที่เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรในยุคดิจิทัล ได้แก่ สมรรถนะของการเป็นผู้ประกอบการ การกำหนดนโยบาย การศึกษาและการเรียนรู้ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 2) ความต้องการของผู้เรียนในการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความพร้อมด้านดิจิทัลและความต้องการในการพัฒนาบางประการมีความแตกต่างในระหว่างกลุ่มผู้เรียน โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีระดับการศึกษาในระดับรายได้ ความเกี่ยวข้องกับการเกษตร และประสบการณ์การเป็นผู้ประกอบการที่แตกต่างกัน 3) องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประกอบด้วย (1) ความรู้ความสามารถเชิงดิจิทัล ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาคนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และการพัฒนางานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (2) คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ทักษะคติในการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตร บุคลิกภาพในการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตร การแสวงหาโอกาสทางธุรกิจการเกษตร และการมุ่งการพัฒนาอย่างยั่งยืน และ (3) ความรู้และทักษะของการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ การวิเคราะห์และตัดสินใจทางธุรกิจการเกษตร การสร้างคุณค่าในธุรกิจการเกษตร การจัดการประสิทธิภาพในธุรกิจการเกษตร และการจัดการคุณภาพในธุรกิจการเกษตร และ 4) กรอบงานการพัฒนาประกอบด้วย หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับทั้งสามองค์ประกอบ แบ่งระดับการพัฒนาออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับการพัฒนาความคิด ระดับการลงมือทำ ระดับการสร้างการเติบโต และระดับการสร้างนวัตกรรม นอกจากนี้ยังนำเสนอถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละหัวข้อและระดับ ตลอดจนการนำไปใช้

คำสำคัญ การเป็นผู้ประกอบการ ธุรกิจการเกษตร ยุคดิจิทัล กรอบงานการพัฒนา

Title: Developing Agribusiness Entrepreneurship in the Digital Age
Researcher: Assistant Professor Dr. Bhawat Chiamjinnawat
Jiraporn Wongwaiwiriya
Year: 2022

Abstract

The development of agribusiness entrepreneurship is a crucial element for developing agricultural sector economy in the digital age to sustainable growth. The objectives of this research were to: 1) synthesize the knowledge about agribusiness entrepreneurship in the digital age; 2) analyze the need of learners to develop agribusiness entrepreneurship in the digital age; 3) determine elements of agribusiness entrepreneurship in the digital age; and 4) develop a development framework in agribusiness entrepreneurship in the digital age.

The data collection began with a preliminary study by synthesizing relevant literature, followed by a survey of the need of learners, comprising 257 students and graduates of the Agribusiness Program, Sukhothai Thammathirat Open University. A focus group interview was conducted with 7 agribusiness entrepreneurs, and comments were collected from 4 experts, using Delphi method. The quantitative data were analyzed by using descriptive statistics, t-tests, analysis of variance, content analysis and framework analysis

The research findings indicated that: 1) the relevant knowledge of agribusiness entrepreneurship in the digital age consisted of entrepreneurial competence, policy making, education and learning and sustainable development goals; 2) the overall need of learners to develop agribusiness entrepreneurship was in a high level, with some differences of digital readiness and development needs among groups of learners, especially learners who had different education levels, income levels, agricultural relevance, and entrepreneurial experience; 3) the elements of the development were: (1) digital literacy, i.e. fundamentals of digital technology, developing people with digital technology and developing work with digital technology, (2) entrepreneurial orientation, i.e. agribusiness entrepreneurship attitude, agribusiness entrepreneurship personality, agribusiness opportunity seeking and sustainable development focus, and (3) entrepreneurial knowledge and skills, i.e. analysis and decision making in agribusiness, value creation in agribusiness, efficiency management in agribusiness and quality management in agribusiness; and 4) the development framework comprised various topics related to the three elements, development levels consisting of developing thought, implementing, generating growth, and creating innovation, as well as learning outcomes in each topic and level, together with utilization of the framework.

Keywords: entrepreneurship, agribusiness, digital age, development framework